

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
A STUDY OF INNOVATIVE LEADERSHIP OF TEACHERS
IN THE DIGITAL ERA UNDER KALASIN PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

¹อภิญา ธิตย์สมบูรณ์ และ ²ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน
¹Apinya Thitsomboon and ²Songsak Phusee-orn

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ประเทศไทย
Mahasarakham University, Thailand

¹64010581067@msu.ac.th

Received: January 6, 2023; **Revised:** February 22, 2023; **Accepted:** March 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 300 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) มีค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันรายข้อตั้งแต่ 0.719 ถึง 0.938 และสภาพที่พึงประสงค์รายข้อมีค่าตั้งแต่ 0.306 ถึง 0.752 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.993 และ 0.936 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มี

¹นิสิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ยุคดิจิทัล ,ครู

Abstract

This research aims to study current conditions, desirable conditions, and the needs to enhance innovative leadership of Teachers in the Digital Era under Kalasin Primary Educational Service Area Office 1. The samples were 280 teachers under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 1 selected through the stratified random sampling. The research instrument was scaling questionnaire. The discrimination of the questionnaire, the current conditions ranges from 0.719 to 0.938, and the desirable condition. It ranges from 0.306 to 0.752. The reliability current conditions and desirable conditions of the questionnaire is 0.993 and 0.936. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and modified priority index. The results showed that; The current stage of the innovative leadership of Teachers was overall in the medium level. The highest average aspect was participation and teamwork. The desirable conditions of the innovative leadership of Teachers was overall in the highest level. The highest average aspect was the establishing an innovative organization. The needs assessment to the development of the innovative leadership of Teachers which ordered of the needs assessment from more to less were establishing an innovative organization, technology using, creativity, vision and participation and teamwork.

Keyword : Innovative Leadership, Digital Era, Teacher

บทนำ

ยุคดิจิทัลเป็นยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอ ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา การจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเด็กที่เกิดในยุคดิจิทัล โดยครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลุ่มบุคคลที่เกิดก่อนที่จะมีการใช้ดิจิทัลอย่างแพร่หลาย นับเป็นความท้าทายในการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจว่าผู้เรียนในยุคนี้มีการเรียนรู้อย่างไร และจะอย่างไรให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมหรือแนวทางใหม่ๆ ที่จะเชื่อมโยงความคิด ความรู้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวส่งผ่านไปยังผู้เรียนยุคดิจิทัล (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2561)

การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา รวมถึงมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งนวัตกรรมจัดเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารการศึกษา เนื่องจากนวัตกรรมการบริหารการศึกษาสามารถช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 และสนองต่อความต้องการกำลังคนยุค 4.0 ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาทั้งประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษา และการใช้ปัจจัยงบประมาณ ช่วยในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ช่วยในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่จะเข้าสู่ระบบการศึกษาลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) เป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะต้องมีเพื่อสร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติ รวมทั้งความสามารถในการเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม สามารถเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ มีกรอบการทำงานที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์มาเปลี่ยนเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา ครูจะต้องเรียนรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยคำนึงถึง 2 ประเด็นหลัก คือ การนำวิธีการใหม่มาใช้เพื่อให้เกิดภาวะผู้นำ และการเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการเกิดนวัตกรรม อีกทั้งยังเป็นการนำความคิดเชิงนวัตกรรมมาช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมต่างๆ ในองค์กร นอกจากนี้ผู้นำเชิงนวัตกรรมมีหน้าที่หลักในการเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรไปสู่วัฒนธรรมนวัตกรรมอีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ดำเนินการจัดการศึกษาโดยมีสถานศึกษาในความรับผิดชอบ จำนวน 169 แห่ง โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ซึ่งผลการประเมินการทดสอบคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา มีผลการประเมินต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ โดยปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ทำให้ครูต้องปรับตัวรับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ส่งผลต่อการสอนที่เป็นหน้าที่หลักของครู เนื่องจากครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนได้ซึ่งครูผู้สอนจะต้องพัฒนาปรับปรุง หาแนวทางแก้ไขให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจะ

เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นภาวะผู้นำที่สำคัญและจำเป็นมากในปัจจุบัน เนื่องจากสามารถช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงได้

จากความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในยุคดิจิทัลและสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาในโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผู้วิจัยเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษา และยังสามารถนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาครูด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อให้ครูสามารถปรับตัวก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมที่รวดเร็ว เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของการศึกษาไทยในระดับสากล และส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนที่เป็นกำลังสำคัญให้มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 1,170 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 300 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนในแต่ละขนาดเป็นหน่วยการสุ่ม ทำการสุ่มอย่างง่าย โดยการเทียบสัดส่วนหาจำนวนครูของสถานศึกษาแต่ละขนาด

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้สามารถสังเคราะห์เนื้อหา วัตถุประสงค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความคิด

สร้างสรรค์ 3) การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 4) การสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม และ 5) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 แบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุเกี่ยวกับอุปสรรคและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการสรุปและนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 สรุปผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 216 คน (คิดเป็นร้อยละ 72.00) ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 221 คน (คิดเป็นร้อยละ 73.67) มีประสบการณ์ด้านการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 185 คน (คิดเป็นร้อยละ 61.67) และขนาดโรงเรียนที่สังกัด คือ ขนาดเล็ก จำนวน 162 คน (คิดเป็นร้อยละ 54.00)

2. ผลวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ผลปรากฏดังตารางที่ 1 ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของครูในยุคดิจิทัล		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการ จำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	PNI modified	ลำดับ
1.	ด้านการมีวิสัยทัศน์	3.09	0.62	ปานกลาง	4.74	0.55	มากที่สุด	0.53	4
2.	ด้านการมีความคิด สร้างสรรค์	3.03	0.63	ปานกลาง	4.79	0.44	มากที่สุด	0.58	3
3.	ด้านการมีส่วนร่วมและ การทำงาน เป็นทีม	3.14	0.56	ปานกลาง	4.71	0.52	มากที่สุด	0.50	5
4.	ด้านการสร้างบรรยากาศ แห่งองค์การนวัตกรรม	2.77	0.44	ปานกลาง	4.85	0.47	มากที่สุด	0.75	1
5.	การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	2.86	0.55	ปานกลาง	4.82	0.49	มากที่สุด	0.69	2
โดยรวม		2.98	0.56	ปานกลาง	4.78	0.49	มากที่สุด	0.61	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ตามลำดับ

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม รองลงมา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ และเมื่อนำสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละด้านมาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นครูที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม แสดงว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีการทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน มีความเข้าใจในบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในทีมเป็นอย่างดี และสามารถแก้ปัญหาร่วมกับผู้อื่นได้ โดยมีการติดต่อสื่อสารถึงกันและกันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Wooi (2013) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต้องมีการสร้างเครือข่ายและการทำงานเป็นทีม คือ ให้ความสำคัญและสนับสนุนสมาชิกของทีม หมายถึง ผู้นำให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมโดยการระดมความคิดของพนักงาน รวมทั้งการสนับสนุนทรัพยากรจากผู้นำเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นเกราะป้องกันทีมในการทำงานและเพื่อส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมขึ้นภายในหน่วยงาน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เวลาแก่พนักงานในองค์กรสามารถปรึกษาหารือในการพัฒนาระบบงานใหม่ ๆ เสมอ แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นอีก นั่นคือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม เพราะจากผลการศึกษาข้างต้นพบว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความต้องการพัฒนาตนเองหรือรับการพัฒนาจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถสร้างและใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน สามารถสร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อมในที่ทำงานที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ และแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำไปสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ubaidillah (2018) ได้ทำการศึกษา

เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมนั้นเป็นภาวะผู้นำที่สามารถช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรม การที่จะ เปลี่ยนแปลงนวัตกรรมและยกระดับคุณภาพการศึกษาได้สำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม กล่าวที่จะเปลี่ยน แปลงในด้านต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและโครงสร้างการจัดการศึกษาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของยินดี ฮานาฟี (2562) ได้ทำการศึกษาแนวทาง การส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี พบว่า แนวทางการส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับครูโรงเรียนสามโคก ตามลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานและทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ร่วมกันในการกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย และเมื่อพิจารณาทางด้าน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ด้านการมีวิสัยทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อนำสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละข้อในด้านการมีวิสัยทัศน์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า การวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ปัญหา อุปสรรค ขององค์กรหรืองานในภาพรวมได้ มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์และจริงจังในการทำงาน มีความอดทน อดกลั้นเพื่อให้ได้ผลงานที่ตอบสนองความต้องการได้ถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าเชื่อถือของเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับสมชาย เทพแสง (2552) ได้สรุปไว้ว่า คุณลักษณะและพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ คือ การได้รับการยอมรับและไว้วางใจ สร้างการยอมรับและความน่าเชื่อถือให้กับบุคลากร เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ จริงใจในการทำงานให้ความไว้วางใจในการทำงาน โดยปราศจากการควบคุม ให้อิสระในการทำงาน แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น นั่นคือ การวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ปัญหา อุปสรรค ขององค์กรหรืองานในภาพรวม การกำหนดวิสัยทัศน์และกระจายวิสัยทัศน์ให้บุคลากรในองค์กรนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการมีความคิดนอกกรอบมองเห็นภาพรวมของสิ่งที่ต้องการจะเป็นในองค์กรได้ เพราะจากผลการศึกษาข้างต้นพบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความต้องการพัฒนานตนเองหรือรับการพัฒนาจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มากยิ่งขึ้นและนำไปสู่การเป็นผู้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของยินดี ฮานาฟี (2562) ได้ทำการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี พบว่า สภาพที่เป็นจริงในการส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับครู ด้านการมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม อยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ในการส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับครู ด้านการมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยา สรวงศิริ (2564) ได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม มี 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมและการนำวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ

2. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อนำสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละข้อในด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า การนำสิ่งใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง ตระหนักและเห็นคุณค่าของตัวเอง มีความคิดยืดหยุ่นสามารถหาคำตอบได้หลายทิศทางหลายแง่หลายมุม และมีความคิดละเอียดลออในการทำงานโดยมีการคิดในรายละเอียดเพื่อขยายหรือตกแต่งความคิดหลักให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับขวัญตา ทุนเทพย์ (2545) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) ความคิดคล่อง 2) ความคิดยืดหยุ่น และ 3) ความคิดละเอียดลออ ซึ่งมีอยู่ในตัวบุคคลแต่ละคนในระดับที่แตกต่างกันและสามารถส่งเสริมพัฒนาขึ้นได้ แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น นั่นคือ การนำสิ่งใหม่ๆ หรือการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เพราะจากผลการศึกษาข้างต้นพบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความต้องการพัฒนาตนเองหรือรับการพัฒนาจากองค์การที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถรวบรวมข้อคิดเห็นมุมมองต่างๆ นำมาเป็นประโยชน์เพื่อสร้างแนวความคิดใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนให้เกิดการสร้างสรรค่นวัตกรรม สอดคล้องกับจิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ได้กล่าวถึง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ว่าเป็นความสามารถในการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ หลากหลายรูปแบบ สร้างทางเลือกใหม่เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นำสิ่งใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยากร ยาสิงห์ทอง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 พบว่า ปัจจัยที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ การสอนงานและการเป็นที่ปรึกษา และการจัดการความรู้

3. ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อนำสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละข้อในด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า การใช้กระบวนการทำงานและสามารถสร้างทีมงาน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นอยู่ใน

ลำดับแรก ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 มีการทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน และมีความเข้าใจในบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในทีมเป็นอย่างดี สอดคล้องกับประคอง สุคนธ์จิตต์ (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่มี ประสิทธิภาพ คือการที่สมาชิกทุกคนต่างสนับสนุน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี มีความเข้าใจ ลักษณะของทีมและบทบาทของทีมที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น นั่นคือ การใช้กระบวนการทำงานและสร้างทีมงาน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การมอบหมายงาน กำหนดบทบาทหน้าที่และแบ่งงานอย่างชัดเจน และการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้ บรรลุตามเป้าหมายและสามารถแก้ปัญหาพร้อมกับเพื่อนร่วมงาน เพราะจากผลการศึกษาข้างต้น พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 มีความต้องการพัฒนา ตนเองหรือรับการพัฒนาจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมและทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม สอดคล้อง กับแนวคิดของ Parker (2001) ที่ได้กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม ต้องพึ่งพากันเพื่อปฏิบัติงานให้ บรรลุเป้าหมายหรือปฏิบัติงานให้เสร็จสมบูรณ์ ต้องมีเป้าหมายร่วมกันและยอมรับว่าวิธีเดียวที่จะ ทำงานให้สำเร็จ คือ การทำงานร่วมกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ฮานาฟี (2562) ได้ ทำการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับครูโรงเรียนสามโคก สังกัด องค์กรบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี พบว่า แนวทางการส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สำหรับครูโรงเรียนสามโคก ตามลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมใน การทำงานและทำงานเป็นทีม

4. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมของครู ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การ นวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อนำสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละ ข้อในด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า การสร้างและใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก ซึ่งผล ที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 เป็น ผู้ที่มีน้ำใจและมีมารยาทในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการรับฟังความคิดเห็นและให้คำปรึกษากับ เพื่อนร่วมงาน และมีการเสริมแรงใจให้กับเพื่อนร่วมงานในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ สอดคล้อง กับจิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ได้กล่าวถึง การสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรมในสถานศึกษาไว้ ว่า มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีน้ำใจและมีมารยาทในการทำงานร่วมกัน มีการสื่อสาร พูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อต่อยอดแนวคิด การให้รางวัลหรือผลตอบแทนแก่บุคลากรที่สามารถ บรรลุเป้าหมาย เพื่อเสริมแรงใจในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ยังต้องได้รับ การพัฒนาเพิ่มขึ้น นั่นคือ การสร้างและใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน การสร้าง

บรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อมในที่ทำงานที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ และการแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำไปสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง เพราะจากผลการศึกษาข้างต้น พบว่า ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความต้องการพัฒนาตนเองหรือรับการพัฒนาจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างและใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ สอดคล้องกับศศิประภา ชัยประสิทธิ์ (2553) ได้กล่าวถึง การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมไว้ว่าควรให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในที่ทำงานที่เอื้อต่อกระบวนการแห่งการสร้างสรรค์ โดยมีการตกแต่งและการวางแผนผังสำนักงานแบบเห็นหน้าเห็นตากันและพบปะกัน ถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยให้บุคลากรมีการสื่อสารพูดคุยสร้างความไว้วางใจและนำสู่การแลกเปลี่ยนเพื่อการต่อยอดแนวคิดใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยา สรวงศิริ (2564) ได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มี 4 องค์ประกอบหลัก ซึ่งในองค์ประกอบที่ 3 คือ การสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรม มี 3 ตัวชี้วัดได้แก่ การมีนวัตกรรมการสอน การมีระบบที่เลี้ยง และการจัดสภาพแวดล้อม

5. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อนำสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละข้อในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับองค์กร มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้อธิบายได้ว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับ Roscorla (2010) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมว่าประกอบด้วยความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐาน ต้องให้ครูและนักเรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่อและโลกออนไลน์ เช่น บล็อกจากเว็บไซต์ต่างๆ สภาพแวดล้อมเสมือน โดยวางให้เป็นรากฐานที่สำคัญ แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น นั่นคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับองค์กร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหา และเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะจากผลการศึกษาข้างต้นพบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความต้องการพัฒนาตนเองหรือรับการพัฒนาจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นผู้ที่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ก้าว

ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันที่เป็นยุคของเทคโนโลยีดิจิทัล อันจะนำไปสู่การเกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับเวียงวืวรรณ์ ทำทูล (2557) ได้กล่าวถึง การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ว่าเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้เครือข่ายเทคโนโลยีและเครื่องมือทางข้อมูลต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนคนในองค์กรเข้าถึงความรู้และมีการแลกเปลี่ยนสารสนเทศ และการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับ International Society for Technology in Education (2009) ได้กำหนดมาตรฐานเทคโนโลยีทางการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานที่ 2 ด้านการเรียนรู้และการสอน ซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุมการใช้เทคโนโลยีในการยกระดับการเรียนการสอนเพื่อไปสู่ผลลัพธ์สูงสุดของผู้เรียน สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ จัดสิ่งแวดล้อมที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ ใช้เทคโนโลยีส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหา ครูและบุคลากรพัฒนาวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูจะต้องควบคู่กันระหว่างการพัฒนาตนเองและการได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การอบรม การศึกษาดูงาน การเรียนรู้จากการปฏิบัติ รวมไปถึงการได้รับคำแนะนำจากผู้นำที่มีประสบการณ์และผู้มีภูมิความรู้ที่สูงกว่า เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังต้องให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ยินดี ฮานาฟี. (2562). แนวทางการส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับครูโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- วิทยากร ยาสิงห์ทอง. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 11(4), 193–204.
- ศศิประภา ชัยประสิทธิ์. (2553). “องค์กรแห่งนวัตกรรม” ทางเลือกของผู้ประกอบการยุคใหม่. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

- สมชาย เทพแสง. (2552). “ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์รูปแบบใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนในทศวรรษหน้า”.
วารสารบริหารศึกษา มศว 6, 11: 83-95.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- Parker, S. K., Axtell, C. M., & Turner, N. (2001). *Designing a safer workplace: Importance of job autonomy, communication quality and supportive supervisor*. Journal of Occupational Health Psychology, 6(3), 221-228.
- Roscorla, T. (2010). *The 7 Steps to Innovative Leadership*. In T+ L Conference.
- Ubaidillah, M.F. (2018). *Uncovering English teachers' beliefs of English as an international Language*. Korea TESOL, 14(2), 139-152.
- Wooi, S.C. (2013). *The moderating effect of long-term orientation on the timing and types of rewards*. Managing Service Quality. An International Journal, 23(3), 225-244.

